

دانشگاه علوم پزشکی

وحدات بهداشتی درمانی کرمان

دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی

گروه کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی

پایان نامه دوره کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی

ارزیابی رفتار اطلاع جویی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه علوم پزشکی

کرمان بر اساس اصل کمترین کوشش و هزینه سودمندی

استاد راهنما:

دکتر محمد اعظمی

دانشجو:

نسرین نعمتی

تیر ماه ۹۳

چکیده:

مقدمه: رفتار اطلاع جویی شامل الگوها و روش های بکار رفته از سوی شخص، برای دست یافتن به اطلاعات مورد نیاز می باشد. افراد در ضمن این جستجو (حتی بدون اینکه خود مطلع باشند)، از اصول و مبانی پیروی می کنند که شالوده ی رفتار اطلاع جویی را تشکیل می دهد. از جمله این اصول، اصل کمترین کوشش و هزینه سودمندی است که هر کدام به جنبه ی خاصی از رفتار اطلاع جویی فرد، اشاره دارد.

روش شناسی: این پژوهش از نوع پیمایشی است که جامعه ی آنرا دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه علوم پزشکی کرمان تشکیل می دهند. برای تجزیه و تحلیل داده ها از آمار توصیفی شامل: میانگین، انحراف معیار و آمار استنباطی شامل: رگرسیون، ضریب همبستگی،... به کمک نرم افزار spss، استفاده شده است

یافته ها: نتایج این مطالعه نشان داد، جنسیت در کیفیت و دسترس پذیری رفتار اطلاع جویی براساس اصل کمترین کوشش و هزینه سودمندی تأثیری ندارد. از طرفی دیگر یافته ها نشان داد رشته ی تحصیلی، عامل مؤثری در بروز کیفیت اطلاعات در رفتار اطلاع جویی دانشجویان می باشد، برای مثال دانشجویان دانشکده ی مدیریت بیش از سایر دانشجویان، به دنبال کیفیت اطلاعات هستند و به آن بهای بیشتری می دهند (که شاید دلیل این امر آشنایی بیشتر آنان با پایگاه های اطلاعاتی، مهارت های اطلاع جویی باشد که از ماهیت رشته ی تحصیلی آنان نشأت می گیرد). گرچه این عامل (دانشکده و رشته ی تحصیلی) در مورد دسترس پذیری اطلاعات، عامل مؤثر نیست زیرا میان دانشکده های مختلف از این نظر (دسترس پذیری اطلاعات) تفاوتی مشاهده نشد.

نتیجه گیری: به طور کلی، به نظر می رسد دو اصل کمترین کوشش و هزینه سودمندی در رفتار اطلاع جویی دانشجویان تحصیلات تکمیلی نمود دارد و آنها در حین اطلاع جویی از هر دو اصل تا حدودی تبعیت می کنند. اگرچه در بعضی موارد اصل کمترین کوشش در رفتار اطلاع جویی آنها به چشم می خورد، اما اگر مشکلات موجود در راه بازیابی اطلاعات (که مهم ترین آنها سرعت نامناسب اینترنت، هزینه ی منبع اطلاعاتی و ناآشنایی با منبع اطلاعاتی است) رفع شود، ممکنست منابع مورد استفاده ی آنها بجای منابع در دسترس، منابع با کیفیت باشد. در عین حال دانشجویان به کیفیت اطلاعات هم توجه ویژه دارند و موانع موجود در راه دستیابی به اطلاعات مناسب و مرتبط را مدیریت می کنند تا به اطلاعات مطلوب دست یابند.

کلیدواژه ها: رفتار اطلاع جویی، اصل کمترین کوشش، اصل هزینه سودمندی، دسترس پذیری اطلاعات، کیفیت اطلاعات